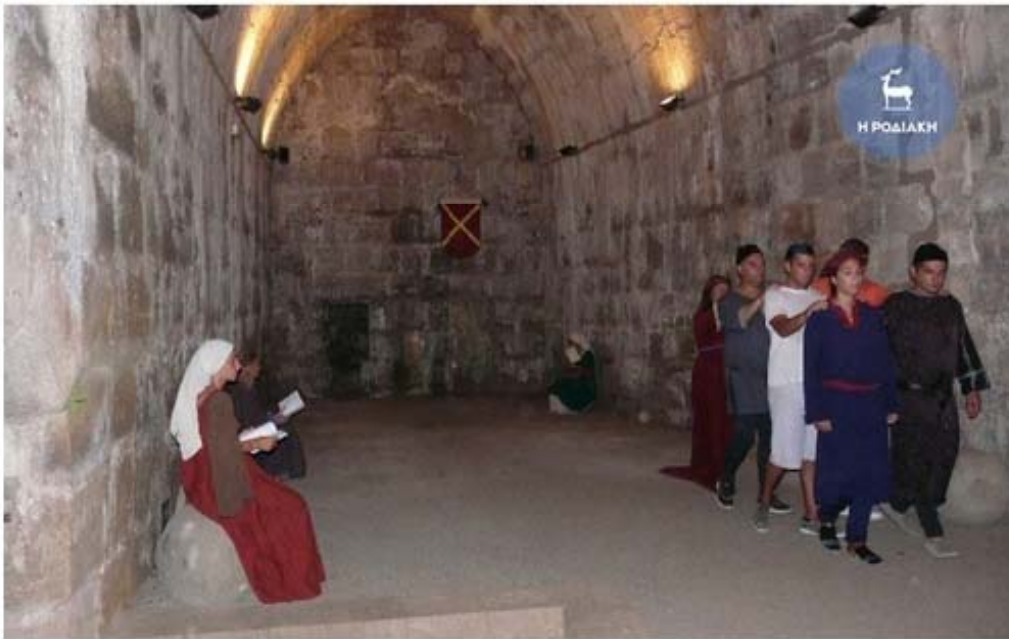

TEDxRhodes 2016: Μια προσπάθεια αναγέννησης στον σύγχρονο Μεσαίωνα

Η ΡΟΔΙΑΚΗ
 Αναγνώστηκε **234** φορές
 Ημερομηνία 13/09/16 12:55
 Κατηγορίες

Φύσει και θέσει καχύποπτος, πήγα αρχικά να παρακολουθήσω το TEDxRhodes με αρκετές επιφυλάξεις. Αναρωτιόμουν τί είναι αυτό το περιβόητο TEDx με τα περίεργα αρχικά και την αδιευκρίνιστη (μέχρι πρότινος) φιλοσοφία.

Ένα συνέδριο με συμβατικές ομιλίες «ανουκτής τροπέζης». Μια «κοινωνική εορτή» με τους προύχοντες του ηπειρού. Μια απόπειρα «εξευγενισμού των ηθών» στην υπό διαίτημα χώρα Μήμιος ήσαν δήθεν Μήμιος τελικά έπρεπε να κάτσω σπίτι. Η απάντηση ήρθε με το που πάτηρα το πόδι μου στον ιστορικό χώρο του Προμαχίνα του Αγίου Γεωργίου στην Μεσαιωνική Πόλη. Τότε κατάλαβα ότι το TEDxRhosos είναι ακριβώς μέρος του Μεσαίωνα, αλλά διατηρεί άριστες σχέσεις με την Αναγέννηση.

Αυτό ήταν το πρώτο σημάδι.

Το δεύτερο σημάδι ήρθε κατά τη διάρκεια του δρώμενου μέσα στις σκοτεινές γαλαρίες, κάτω απ' την επιφάνεια της γης. Καταδυθήκαμε όλοι μαζί σ' έναν μικρό χώρο που μύριζε μούχλα, περιτοιχημένοι απ' το αόρατο παρελθόν. Εκεί, υπό την συνοδεία μιας άρτιας και ενός φλάουτου που έπαιζαν δεξιοτεχνικά δύο δεκάχρονα παιδιά από την Αυστρία, γίναμε μάρτυρες μίας μεταγωγής, μίας αναπαράστασης της μνήμης.

Γυναίκες με ενδυμασίες της εποχής των Ιωαννιτών Ιπποτών της Ρόδου διάβαζαν αποσπάσματα από το ιστορικό της επίθεσης των Οθωμανών και της αντίστασης που ακολούθησε αιώνες πριν.

Μια ομάδα εναγκαλισμένων ανδρών με σαφή σημειολογική αναφορά στα δεσμά και τον θάνατο μάς προέτρεπε κάθε λίγο να τους ακολουθήσουμε μέσα στους σκοτεινούς διαδρόμους του Προμαχώνα. Στεκούμενοι αριστερά και δεξιά, συνεχίσαμε να ακούμε τις γυναίκες να διαβάζουν χαμηλόφωνα μέρη από το ιστορικό της επίθεσης.

Μέσα στους ψιθύρους, το σούριμο των παπουτσιών και την απόκοσμη σκοτεινιά που έβρισκε καταφύγιο στα λιγοστά κεριά, δεν αισθάνθηκα φόβο ούτε λεπτό. Ένιωσα ότι ανήκω εκεί, κάτω απ' τη γη, έναν χώρο μαρτυρίου αλλά και ελπίδας. Σιγά-σιγά φτάναμε προς την πύλη. Το φως, στην αρχή αχνό, άρχισε να μας υποδέχεται πιο έντονα. Ξαφνικά ακούσαμε τον ήχο της λύρας -ένα συνονθύλευμα Κρητικής και Κελτικής παράδοσης. Σε λίγα δευτερόλεπτα αντικρύσαμε τον RossDaly με την συνοδεία του να πλέκουν εγκώμια επάνω στα έγχορδά τους, εκεί, ανάμεσα στους βράχους και τις επάλξεις.

Κι έπειτα ακολούθησαν και τα υπόλοιπα σημάδια, όλα συνυφασμένα με την ιδέα της ελευθερίας. Στην κεντρική αίθουσα του Προμαχώνα, από μια εσοχή στην σκεπή, κρεμόταν ένα μακρόστενο κατακόκκινο ύφασμα που κατέληγε στο πάτωμα. Το παρελθόν ήταν εδώ να μας θυμίζει το αίμα που ρέει στις φλέβες μας.

Εκείνη την στιγμή άρχισε να γλυκαίνει το ξινό μέρος του εαυτού μου. Ο Μάνος Χατζημαλώνας, ιδρυτής του Φιλότιμου Ιδρύματος, μάς προέτρεψε να χαιρετήσουμε αλλήλους και να συστηθούμε, κάτι που συνηθίζεται στις Δυτικές εκκλησίες και τις ομαδικές ψυχοθεραπείες. (Εκεί βέβαια αναρωτήθηκα αν αυτό αποτελεί άλλο ένα σημάδι, ή αν ο Μάνος ξέρει να χειραγωγεί τα πλήθη).

Το τέταρτο σημάδι ήταν ορατό πάνω στις καρέκλες: ένα κομψό ημερολόγιο από την Νότια Ρόδο, παραδοσιακά μελεκαούνια για τους Λούκουλους του συνεδρίου (όπως εγώ), καρτ ποστάλ με τις ομορφιές του νησιού, στυλό και χαρτί σημειώσεων.

Κι ύστερα άρχισαν οι αποκαλύψεις, τα υπόλοιπα σημάδια. Τότε συνειδητοποίησα τί είναι το TEDxRhodes με τα περίεργα αρχικά. Οι ομιλητές, ο καθένας από τη δική του σκοπιά, υπογράμμισαν με τον πιο ουσιαστικό τρόπο την σημασία να είσαι Έλληνας και τις δυνατότητες που έχουμε να πράξουμε όλοι μαζί.

Κι ύστερα άρχισαν οι αποκαλύψεις, τα υπόλοιπα σημάδια. Τότε συνειδητοποιήσα τι είναι το TEDxRhodes με τα περίεργα αρχικά. Οι ομιλητές, ο καθένας από τη δική του σκοπιά, υπαγράφησαν με τον πιο ουσιαστικό τρόπο την σημασία να είσαι Έλληνας και τις δυνατότητες που έχουμε να πράξουμε όλοι μαζί.

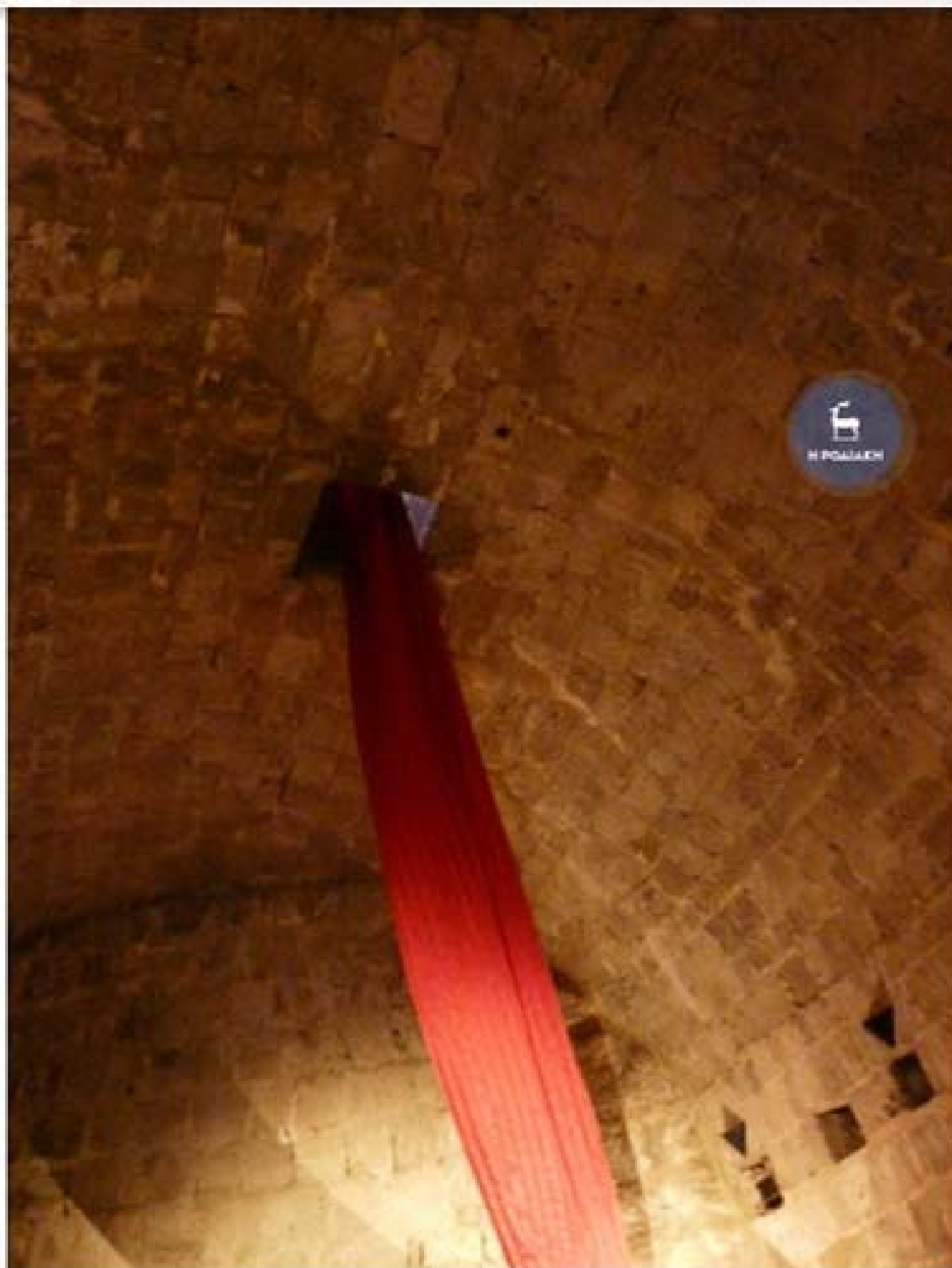

Μια νέα και όμορφη οικονομική αναλύτρια που εργάζεται στην Νέα Υόρκη δεν μας μιλάει για Οικονομία, αλλά για την ευγνωμοσύνη μέσα από την διάλυση, και πώς η τελευταία μπορεί να αντιστραφεί.

Μια ώριμη κυρία που αυτοσυστήθηκε ως «απόφοιτος εξατάξιου γυμνασίου με λίγες γνώσεις», μάς περιέγραψε τις προσπάθειες της οργάνωσής της να παρέχει φάρμακα και τρόφιμα σε επικίνδυνες περιοχές της Αφρικής, και τις ασθένειες που έχουν κολλήσει όσοι προσφέρουν εκεί, αρνούμενη κατηγορηματικά να αναφερθεί στα άλλα, τα πιο δύσκολα: την χρόνια κατάθλιψη που η ίδια αντιμετώπισε, τα πτώματα που είδε, τα βασανιστήρια.

Μία γοητευτική Αγγλίδα, πρώην κάτοικος του νησιού επί είκοσι χρόνια, ανέβηκε στην σκηνή με κόμπους στο λαιμό και μάτια υγρά. Παρά την γοητεία της, φαινόταν περίεργη.

Μοιράστηκε την δική της ιστορία: «Δεν άντεχα πια τόση αρνητικότητα. Όλοι μιλούσαν για την κρίση και το επερχόμενο τέλος. Με έπνιξε. Η δουλειά μου καταστράφηκε. Ο κόσμος μου διαλύθηκε. Όσα αγαπήσα έγιναν καπνός. Έπρεπε να φύγω απ' το αγαπημένο μου νησί για να σωθώ.

Πώς είναι όμως δυνατόν να σωθείς μακριά απ' τον τόπο που αγαπάς; Όταν γύρισα στην Βρετανία, καιέρρευσα. Inevitably underground. Αναρωτιόμουν με ποιόν τρόπο θα μπορούσα να ξαναζήσω χωρίς τον ήλιο. Εδώ ο ήλιος είναι αιώνιος. Πώς είναι δυνατόν να το ερχνάτε εσείς οι Έλληνες, που προσφέρατε το φως σε όλον τον κόσμο; Κι ύστερα η γοητευτική Αγγλίδα μίλησε για τον λόγο της κρίσης στην Ελλάδα. "There is no aim there, no sense of achievement." Λόγασκληρά, αλλάπραγματικά.

Η ώρα περνούσε, αλλά τα μεσιτά λόγια των πρωταγωνιστών του «συνεδρίου» με τα περίεργα αρχικά έκαναν τον χρόνο άχρονο. Μεταξύ των αυδών ομιλητών και ο καθηγητής αερόναυπηγικής με τα ξεβραμμένα jeans και το T-shirt που είχε πρωτοκουμαντήσει στην πύλη. Με αυλότητα και χιούμορ, μάς ξετύλιξε τα μυστήρια και την σημασία των δορυφόρων, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για την ορθή και ηθική χρήση τους.

Μίλησε για την μεγαλύτερη αφάιμαξη της σύγχρονης Ελλάδας, για τους σαράντα πέντε περίπου χιλιάδες νέους επιστήμονες που απούδασαν με τον κόπο και τα χρήματα Ελλήνων και τώρα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους μακριά από την χώρα του ήλιου. Η ενέργειά του όμως και το χαμόγελό του, μαζί με το χαμόγελο του μικρού του γιου που έτρεξε να τον αγκαλιάσει στο τέλος της ομιλίας, μάς θύμισε ότι εκείνη την στιγμή βρισκόμασταν στη χώρα του ήλιου και όχι μακριά της.

Ακολουθήσαν κι άλλοι αμυλητές. Ένας εκλεκτόςαυλίστας και συνθέτης έβριξε το ακανθώδες θέμα της δυσκολίας άσκησης της μουσικής μακριά από τα αστικά κέντρα και εκτέλεσε επί σκηνής το παλαιότερο διασωθέν θραύσμα αρχαίας ελληνικής μουσικής. Ένας επιχειρηματίας της νότιας Ρόδου μάς δίδαξε πως η τοπική ιδιωτική πρωτοβουλία λίγων ανθρώπωνμπορεί να υπερβεί τα ψεύδη των πολιτικών και να κάνει θαύματα.

Ο εκπρόσωπος της αναβίωσης του Καλοσαού της Ρόδου υπογράμμισε την επιτακτική ανάγκη αλλαγής πορείας για το νησί, με την ελπίδα να καταστεί φάρος γνώσης και πολιτισμού μέσω της ίδρυσης του Μεσογειακού Κέντρου Ειρήνης. Και τέλος, ένας εν ενεργεία πολιτικός ασχολήθηκε με ζητήματα πολιτικής ηθικής και δεοντολογίας.

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι, φαινομενικά ανώνυμοι μέσα στην τρονταχτή τους επιωνυμία, έπλεξαν τις ιστορίες τους άρθρα πάνω στη σκηνή, κρατώντας μόνο ένα μικρόφωνο. Τα λόγια γυμνά και απέρριπτα, τα μάτια τους και οι συσπάσεις των μυών του προσώπουδηλώνοντας συναίσθημα, άλλοτε έντονο και άλλοτε συγκαλυμμένο.

Η ανακεφαλαίωση ήρθε από τον Νίκο Λυγερά, μία σαγηνευτικά αμαχλώδη προσωπικότητα με πεντακάθαρη σκέψη. Η ιδιαιτεριά του ως μαθηματικού και στρατηγικού συμβούλου σε θέματα άμυναςσε συνδυασμό με τις χάρσαστικές δόσεις σαρκασμού και αυτοσαρκασμού αποκέλεσαν το έναυσμα για μελλοντικές συζητήσεις-αναζητήσεις.

Το κέρασάκι στην τούρτα ήρθε διά στόματος Μάνου: «Προσπαθούμε να σώσουμε το τελευταίο μικρόσωμα άλογα της αρχαίας φυλής των αλόγων της Ρόδου. Έχουν μείνει μόνο οκτώ. Πρέπει πάσει θυσία να διασωθεί το DNAτους.

Μόνο μαζί μπορούμε να το καταφέρουμε.» Μέσα σε δευτερόλεπτα, υφασμάτινα σακούλκια περιφέρονταν στην αίθουσα μέσω των πεικόνητων εθελοντών προς ενίσχυσην του Συλλόγου Φαέθων. Ρίχνοντας κι εγώ τον αβλό μου, δεν άντεξα και χαμογέλασα σαρδόνια. «Εκτός από το DNA των αλόγων, ίσως θα έπρεπε να οργανώνουμε βραδιές για την διάσωση του πολιτισμικού και ηθικούDNA των Ελλήνων το οποίο τελεί υπό εξαφάνιση», σκέφτηκα. Η ξινή μου πλευρά αναδύθηκε και πάλι, αλλά αυτό δεν δήρκεσε πολύ.

Στον προαύλιο χώρο του Προμαχώνα, μέσα στο σκοτάδι που έσπαγε απ' τον αχνό φωτισμό, είδαμε δύο σκιές με τα δοξάρια τους πάνω στους βράχους. Ο ΡοσςDalyκαι η Μαρίαέομιγαν το παρελθόν με το παρόν σε μια άχρονη ιεροτελεσσία. Κι ύστερα θυμήθηκα τα λόγια του Νίκου Λυγερού: «Μετά από χρόνια, οι δουλειές σας θα θεωρούνται ξεπερασμένες και θα βρίσκονται σε κάποιο μουσείο. Η μουσική όμως θα υπάρχει ακόμα.»

Εκτός όμως από την ρήση «άρτον και θέαμα», οι διοργανωτές του TEDxRhodesμιάς επιφύλαξαν μία τελευταία έκπληξηγράφονα παραδοσιακά εδέσματα διά χειρός των γυναικών του Πολιτισμικού Συλλόγου Αρχαγγέλου «Αΐθνας»και του Γιάννη Γούσιου, σερ-σταυλάρχη του Φαέθων, (εγώ και οι υπόλοιποι Λούκουλοι του είδουςπέρασε με τα μούτρα), καθώς και άρθρονος σίνος από τις εταιρείεςEugzefsis

Για μένα και την καλή μου φίλη Βάνα Γιαννούλη που το παρακολουθήσαμε, το TEDxRhodes δεν αντιπροσωπεύει τίποτε άλλο παρά ένα μέρος της προετοιμασίας μας για το μέλλον. Ο Μάνος Χατζημαλώνας και οι ομιλητές του μάς προσφέρουν (και μας προκρίνουν) μια αχτίδα φωτός γι' αυτά που θα προτρέξουμε, και για όσα πρέπει πάση θυσία να αποτρέψουμε. Ο φόβος μπορεί να γίνει ελπίδα, και η ελπίδα πράξη.

Ο Μάνος μού εκμυστηρεύτηκε ότι κάποια στιγμή αισθάνθηκε να χάνει τον έλεγχο της όλης διαδικασίας, ότι κάτι αδιάραστο κινούσε τα νήματα. Τα πράγματα γίνονταν μόνο τους με απόλυτη φυσικότητα. Αυτό με έπεισε, και στις άγριες μέρες μας δεν πείθουν πολλά. Γι' αυτό κι εγώ του χρόνου θα κουβαλάω καρέκλες, θα ξεσκονίζω τραπέζια και θα συνδέω μικρόφωνα. Το TEDxRhodes 2017 με περιμένει.

TEDxRhodes, 3 Σεπτεμβρίου 2016, Πραμαχώνας Αγίου Γεωργίου Μεσαιωνικής Πόλεως Ρόδου.

Οργάνωση και παρουσίαση: Μάνος Χατζημαλώνας, Φυλότιμο Ίδρυμα

Συμπαρουσίαση: Νάσια Στουραϊτή

Εθελοντές: Ερμιόνη Αναστασιάδη, Εύη Καβραχωριανού, Ήρα Ζιάρκα-Ψαρού, Μαρία Μπιονιάτη, Λεωνίδας Στεργιάδης, Λευτέρης Χαριτερός

Ομιλητές: Μέλανη Βαγγαπούλου, οικονομική ανάλυτρια

Ελένη Σωτηρίου, ιδρύτρια των Γιατρών της Καρδιάς

Άννα Μούντη, ειδικός branding και στρατηγικής επικοινωνίας

Βάσος Λάμπας, καθηγητής Μηχανολογίας και Αεροναυπηγικής

Λεωνίδας Σακελαρίδης, μουσικοσυνθέτης, σολίστας και δάσκαλος μουσικής

Παναγιώτης Ιωαννίδης, ιδρυτής της ομάδας Mythikos και επιχειρηματίας

Γιώργος Μπαρμπούτης, πρωτεργάτης του εγχειρήματος αναβίωσης του Καλοσσού της Ρόδου

Γιώργος Χατζημάρκος, Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου

Νίκος Λυγερός, θεωρητικός μαθηματικός και στρατηγικός σύμβουλος

Κείμενο και φωτογραφίες:

Ευάγγελος Χριστόφορος Τυρόγλου, λογοτεχνικός μεταφραστής, συντάκτης

Φωτορεπορτάζ

